

Protocol preventie verspreiding COVID-19

General Aviation

Versie DR-DVV-TM-MR – 1 Juni 2020

De General Aviation (GA) in Nederland werkt toe naar een gefaseerde en verantwoorde openstelling van de faciliteiten en hervatting van de vliegactiviteiten. Naast maatregelen als bijvoorbeeld het in acht nemen van 1,5 meter afstand en mijden van lichamelijk contact, zal de GA elke nieuwe stap baseren op de geldende adviezen van het RIVM, in samenhang met de maatregelen van de regering en overheden.

Er zullen gaandeweg nieuwe inzichten ontstaan en nieuwe (beschermende) producten beschikbaar komen. Wanneer deze ook kunnen worden toegepast in de GA (in het bijzonder tijdens het vliegen), dan zullen die inzichten en producten, indien noodzakelijk en/of gewenst, leiden tot aanpassing van dit protocol.

Onderscheidende kenmerken GA

De GA sector is in bepaalde opzichten onderscheidend t.o.v. andere activiteiten in de samenleving:

- 1) De (vlieg)activiteiten vinden plaats in sterk gereguleerde omgeving. Organisaties binnen de GA zijn veelal gecertificeerd en staan onder toezicht van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILenT);
- 2) Vliegers worden geacht vóór iedere vlucht in het kader van de vluchtvoorbereiding de NOTAM (Notice To Airmen) te lezen; beperkingen van overheidswege, die gerelateerd zijn aan COVID-19, worden weergegeven in de NOTAM en dienen te worden opgevolgd;
- 3) Binnen de GA heerst een professionele cultuur waarin het gewoon is elkaar aan te spreken op het naleven van regels. Het afstand houden 1,5 meter maakt hier zeker onderdeel van uit;
- 4) Luchtvaardigen worden periodiek medisch gekeurd. Het gaat om een groep die uit vliegmedisch oogpunt fit (gezond) is en die in beginsel niet-actief is bij verschijnsel van ziekte ('unfit to fly');
- 5) De activiteiten vinden veelal plaats binnen besloten en goed georganiseerde groepen.

Betekenis van de "1,5 meter samenleving" voor de General Aviation

Voor het vliegen in het algemeen en de GA in het bijzonder is het tijdens het uitvoeren van een vlucht met meer dan één persoon niet goed mogelijk een afstand van 1,5 meter te houden. Zie in verband daarmee de sub-protocollen.

Op de grond is de 1,5 meter regel goed uitvoerbaar. Denk hierbij aan activiteiten zoals theorielessen, briefings, administratieve handelingen, grondafhandeling en onderhoud.

Maatregelen ter voorkoming van besmetting

Hieronder worden eerst de generieke maatregelen beschreven, geldend voor alle activiteiten in de GA.

Voor zover sprake is van een relevant onderscheid, worden per GA-activiteit, in sub-protocollen, de aanvullende maatregelen beschreven.

Protocol preventie verspreiding COVID-19

General Aviation

Versie DR-DVV-TM-MR – 1 Juni 2020

Generieke maatregelen

1. Bijeenkomsten/vluchten en toegang tot gebouwen

Wanneer het nodig is om fysiek bijeen te komen, dan beschikt de instelling over ruim voldoende faciliteiten om zeker te stellen dat personen niet binnen 1,5 meter van elkaar komen. Bij het opstellen van tafels en stoelen wordt deze afstand tevens in acht genomen.

Daarbij worden de volgende maatregelen genomen:

- Vliegers/passagiers dienen voorafgaand aan de vlucht te voldoen aan de gezondheidscheck contactberoepen (bijlage 1);
- Personen die verklaren klachten te hebben (gehad) als hierboven bedoeld, worden geweerd;
- Regels voor bezoekers staan op de website en/of ontvangen zij per e-mail;
- Bij grondgebonden activiteiten zal de "1,5 meter" maatregel ingevoerd worden; verenigingslokalen volgen de regels voor algemene horeca;
- Beperking van aantal aanwezige personen in hangars, kantoren, lesruimtes en buiten de toestellen om zo de 1,5 meter afstand te bewaren;
- Waar nodig kunststof afscherming tussen personeel en klant (bijvoorbeeld incheckbalie, briefing ruimte etc.);
- Zorg dat iedereen 1,5 meter afstand tot elkaar kan houden door dosering en het uitstippelen van routes;
- Geen nodeloze aanwezigheid van personen tijdens de vlucht en/of in de gebouwen en/of op de vlieglocatie;
- Handen wassen en desinfecteren van de knoppen voorafgaand aan de vlucht;
- Desinfecteren van de cockpit van de aanraakvlakken in het toestel (bijvoorbeeld controls, handgrepen, instrumenten etc.);
- Headsets (indien gebruikt) voor en na de vlucht reinigen;
- Gebruik, waar nodig of gewenst, van persoonlijke beschermingsmiddelen (mondkapje, handschoenen, bril);
- Hygiëneregels duidelijk zichtbaar tonen bij de ingang van gebouwen/hangars;
- Administratieve werkzaamheden worden zoveel (en waar) mogelijk vanuit huis gedaan;
- Na gebruik desinfecteren van de pinterminal, deurknoppen en andere contactoppervlakten. Regelmatig reinigen van andere objecten die aangeraakt kunnen worden door bezoekers zoals prullenbakken, kranen etc.;
- Dispenser voor desinfecterende vloeistof in iedere hangaar.

2. Ondersteunende diensten / administratie

Deze medewerkers werken vanuit huis waar mogelijk. Hierin volgen de GA-organisaties de landelijke ontwikkelingen en het COVID-19 beleid van de Rijksoverheid.

Protocol preventie verspreiding COVID-19

General Aviation

Versie DR-DVV-TM-MR – 1 Juni 2020

SUB PROTOCOL A.1

Les-, instructie- en examenvluchten

- a) Voor aanvang van elke les (briefing/vlucht) voldoen student/instructeur beide aan de 'gezondheidscheck contactberoepen' (bijlage 1);
- b) Instructeurs gebruiken hun persoonlijke headset en zien erop toe dat deze niet door anderen wordt gebruikt;
- c) Studenten gebruiken hun persoonlijke headset of controleren dat de leen-headset die zij gaan gebruiken is ontsmet (hier is een proces voor ingericht). Tevens gebruiken zij uitsluitend hun persoonlijke microfoon-cover;
- d) Studenten/instructeur ontsmetten/reinigen voor de vlucht de cockpit van het vliegtuig; Hierbij ligt de nadruk op de bedieningsorganen van het vliegtuig;
- e) Vluchten worden alleen uitgevoerd naar locaties/vliegvelden waar adequate afhandeling beschikbaar is.
- f) Zodra de bemanning buiten het vliegtuig is, worden de richtlijnen van RIVM gevolgd of strengere richtlijnen indien die ter plaatse gelden. Contact met andere personen wordt waar mogelijk gemeden en waar dit niet kan wordt 1,5 meter afstand gehouden;
- g) Bovenstaande maatregelen worden ook toegepast in geval van vluchten op een vluchtnabootser (SIM). Voor vliegtuig dient dan vluchtnabootser (SIM) te worden gelezen.
- h) Samenkomsten ten behoeve van vliegopleidingen zijn vanuit de noodverordening vanaf 1 juni 2020 weer toegestaan, mits:
  - a. De richtlijnen van het RIVM waaronder de 1,5 meter maatregel in acht worden genomen. Zie hiervoor <https://www.rivm.nl/handreiking-veilige-heropening-bedrijven-en-instellingen>

Overal waar hierboven over 'ontsmetten' gesproken wordt, wordt bedoeld het reinigen van bedieningsorganen of oppervlakken met een niet beschadigend desinfectant.

Protocol preventie verspreiding COVID-19

General Aviation

Versie DR-DVV-TM-MR – 1 Juni 2020

SUB PROTOCOL A.2

Privévluchten met passagier

- a) Voor aanvang van elke vlucht voldoen de vlieger en zijn/haar passagier beide aan de 'gezondheidscheck contactberoepen' (bijlage 1);
- b) De vlieger en passagier gebruiken in beginsel ieder hun persoonlijke headset en zien erop toe dat deze niet door anderen wordt gebruikt;
- c) Bij eventueel gebruik van een leen-headset dient deze voor gebruik te worden ontsmet (hier is een proces voor ingericht). Tevens dient gebruik te worden gemaakt van een persoonlijke microfoon-cover;
- d) De vlieger ontsmet/reinigt voor de vlucht de cockpit van het vliegtuig;
- e) Vluchten worden alleen uitgevoerd naar locaties/vliegvelden waar adequate afhandeling beschikbaar is.
- f) Zodra vlieger en passagier buiten het vliegtuig zijn, worden de richtlijnen van RIVM gevolgd of strengere richtlijnen indien die ter plaatse gelden. Contact met andere personen wordt waar mogelijk gemeden en waar dit niet kan wordt 1,5 meter afstand gehouden.

Overal waar hierboven over 'ontsmetten' gesproken wordt, wordt bedoeld het reinigen van bedieningsorganen of oppervlakken met een niet beschadigend desinfectant.

Protocol preventie verspreiding COVID-19

General Aviation

Versie DR-DVV-TM-MR – 1 Juni 2020

SUB PROTOCOL B
Vliegtuigonderhoud

Bij het vliegtuigonderhoud wordt volledig voldaan aan de COVID-19 richtlijnen van de Rijksoverheid. De faciliteiten zijn dusdanig ruim van opzet dat hiervan geen hinder wordt ondervonden.

Protocol preventie verspreiding COVID-19

General Aviation

Versie DR-DVV-TM-MR – 1 Juni 2020

SUB PROTOCOL C

Rondvluchten conform EASA AIR-OPS

Rondvluchten vluchten komen voor in twee soorten:

C1 - Groepsvluchten waarbij grotere groepen binnen korte tijd worden rondgevlogen (helikopter op locatie). Hier wordt veelal gewisseld van passagier terwijl de motor van het toestel blijft draaien tijdens het wisselen;

C2 - Losstaande vluchten waarbij een klein aantal inzittenden een vlucht maakt t.b.v. sightseeing, en waar de motor van het toestel na afloop wordt uitgeschakeld;

Algemeen:

- Er wordt gewerkt volgens de algemene richtlijnen met betrekking de contactberoepen en m.b.t. de heropening bedrijven:
  - <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/werk/contactberoepen>
  - <https://www.rivm.nl/handreiking-veilige-heropening-bedrijven-en-instellingen>
- Voor het geplande bezoek ontvangen klanten een e-mail met daarin de aangepaste werkwijze en hygiëne richtlijnen
- Bij de entree worden bezoekers door een medewerker opgevangen t.b.v.
  - Triagegesprek
  - Capaciteit- beheer en borging
  - Uitleg aangepaste werkwijzen
- Er is een mogelijkheid tot wassen van handen

Sub C1:

- Inzittenden arriveren gedoseerd en op afspraak op de vlieglocatie
- Geen headset voor de inzittenden anders dan piloot
- Het toestel wordt ontsmet tijdens elke tankbeurt of waar mogelijk eerder

Sub C2:

- Inzittenden arriveren gedoseerd en op afspraak op de vlieglocatie
- Geen headset voor de inzittenden anders dan piloot
- Het toestel wordt ontsmet voor en na elke vlucht

Protocol preventie verspreiding COVID-19

General Aviation

Versie DR-DVV-TM-MR – 1 Juni 2020

SUB PROTOCOL D

Special Operations (SPO) conform EASA Part-SPO

Part-SPO vluchten komen in dit protocol voor in twee soorten:

D1 – Losstaande vluchten waarbij een klein aantal inzittenden een vlucht maakt t.b.v. commerciële werkzaamheden zoals luchtfotografie, inspectie- en patrouillevluchten (lijst zoals gespecificeerd in EC 965/2012 SPO.GEN.005 Scope), en waar de motor van het toestel na afloop wordt uitgeschakeld;

D2 – Commerciële tandem parachutesprongen. Hier betreden de parachutisten veelal het vliegtuig terwijl de motor van het vliegtuig blijft draaien.

Sub D1:

- Er wordt gewerkt volgens de algemene richtlijnen met betrekking de contactberoepen en m.b.t. de heropening bedrijven:
  - <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/werk/contactberoepen>
  - <https://www.rivm.nl/handreiking-veilige-heropening-bedrijven-en-instellingen>
- Voor het geplande bezoek ontvangen inzittenden een e-mail met daarin de aangepaste werkwijze en hygiëne richtlijnen
- Bij de entree worden bezoekers door een medewerker opgevangen t.b.v.
  - Triagegesprek
  - Capaciteit- beheer en borging
  - Uitleg aangepaste werkwijzen
- Er is een mogelijkheid tot wassen van handen
- Inzittenden arriveren gedoseerd en op afspraak op de vlieglocatie
- Piloot draagt een eigen headset.
- Andere personen aan boord dragen een eigen of leen-headset en desinfecteren deze na de vlucht
- Het toestel wordt ontsmet voor en na elke vlucht

Protocol preventie verspreiding COVID-19

General Aviation

Versie DR-DVV-TM-MR – 1 Juni 2020

Sub D2:

- Er wordt gewerkt volgens de algemene richtlijnen met betrekking de contactberoepen en m.b.t. de heropening bedrijven:
  - <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/werk/contactberoepen>
  - <https://www.rivm.nl/handreiking-veilige-heropening-bedrijven-en-instellingen>
- Voor het geplande bezoek ontvangen klanten een e-mail met daarin de aangepaste werkwijze en hygiëne richtlijnen
- Bij de entree worden bezoekers door een medewerker opgevangen t.b.v.
  - Triagegesprek
  - Capaciteit- beheer en borging
  - Uitleg aangepaste werkwijzen
- Er is een mogelijkheid tot wassen van handen
- Op de eigen risicoverklaring die elke tandem passagier al in moet vullen worden vragen toegevoegd met betrekking tot de eigen gezondheid
- Inzittenden arriveren gedoseerd en op afspraak op de vlieglocatie
- Parachutisten aan boord dragen ALLEN persoonlijke handschoenen en een full face helm (die na gebruik grondig wordt gereinigd) of mondkapje met een veiligheidsbril en een buff.
- Geen headset voor de inzittenden anders dan piloot
- Zowel bij solo-sportspringen als bij tandemspringen blijft de 1,5 meter maatregel van kracht. Tussen de solosportspringers en tussen de tandemspring-duo's nemen we 1,5 meter afstand in acht.
- Het toestel wordt ontsmet na elke vlucht
- Springoveralls worden niet meer standaard uitgedeeld, de tandem-passagiers springen in principe in hun eigen kleding
- Tandem-passagiers die niet de kledinginstructie hebben gevolgd kunnen bij wijze van uitzondering een springoverall lenen. Deze worden direct na de spong in een bak gedaan en dezelfde dag nog op 90 graden gewassen in desinfecterende zeep
- Op het terrein zijn meerdere -duidelijk gemarkeerde- hand-desinfectie stations beschikbaar voor algemeen gebruik
- Springharnas wordt dagelijks gereinigd conform de richtlijnen van de fabrikant.

Protocol preventie verspreiding COVID-19
General Aviation
Versie DR-DVV-TM-MR – 1 Juni 2020

BIJLAGE 1 (GEZONDHEIDSCHECK CONTACTBEROEPEN)

Rijksoverheid

Check:

Stel uw klant/diënt de volgende vragen:

Had je een of meerdere van deze klachten in de afgelopen 24 uur ?

Hoesten

Neusverkoudheid

Koorts vanaf
38 graden

Benaauwdheidsklachten

Heb je op dit moment een
huisgenoot met koorts en/of
benaauwdheidsklachten?

Heb je het nieuwe coronavirus
gehad en is dit de afgelopen
7 dagen vastgesteld (in een lab)

Heb je een huisgenoot / gezinslid
met het nieuwe coronavirus en
heb je in de afgelopen 14 dagen
contact met hem/haar gehad
terwijl hij/zij nog klachten had?

14 dagen

Ben je in thuisisolatie omdat je
direct contact hebt gehad met
iemand waarbij het nieuwe
coronavirus is vastgesteld?

*Indien een van de vragen met ja beantwoord wordt,
maak dan geen afspraak of annuleer de afspraak*